

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Szója terméseredmények eltérő tápanyagpótlás mellett, üzemi termelésben

Vörös Gábor

Mezőgazdasági mérnök BSc, levelező tagozat

Agronómia Tanszék / Növénytermesztési Tudományok Intézet

Belső témavezető: Dr. Lepossa Anita, egy. docens, NTTI Agronómiai Tanszék, GEOC, Keszthely

A szója (*Glycine max*) Kelet-Ázsiából származó fontos hüvelyes, egynyári haszonnövényünk, világon az 5. legnagyobb termőterületen termesztett szántóföldi növény. Az Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezet (FAO) jelentős olajtartalma miatt az olajos magvak közé sorolja. Préselt olajának 95%-át étolajnak dolgozzák fel. Nagy fehérjetartalmú olajpogácsáját az állattenyésztés, sőt a haltenyésztés is hasznosítja takarmányozási célokra. Ipari felhasználásban szerepe a szappan, linóleum vagy akár festékgyártásnál van.

Csapadék és hőigényét tekintve igényes növény, amit talajjal szembeni közömbössége kompenzál. A megfelelő agrotechnikai eljárásokat, jól előkészített magágyat, megfelelő tápanyagellátást, korrekt növényvédelmet, esetenként az öntözést nagy többlettermással honorálja.

Szakedolgozatomban két dunántúli gazdaság (Sand, Tanakajd) üzemi termelési adatai alapján az eltérő agrotechnika hatását elemzem az azonos időben vetett Bahia szójafajta termésmennyiségére és -minőségére. A meteorológiai tényezők (hőmérséklet, csapadék) mellett a talajtulajdonságokat és eltérő agrotechnika, kiemelten az eltérő tápanyagellátás hatásait vizsgáltam.

A Sandról származó szójaminták fehérje-, zsír- és keményítő tartalma szignifikánsan ($P < 0,05$) nagyobb volt a tanakajdi mintákban mért értékekhez képest. Szignifikáns különbség mutatkozott a hamutartalomban is, ahol a tanakajdi minták értéke meghaladta a sandi mintákét. A rosttartalomban nem volt kimutatható jelentős eltérés.

A sandi gazdaságban nagyobb hangsúlyt fektettek a megfelelő tápanyag-utánpótlásra és növényvédelemre, ami a nagyobb termésmennyiségben, és a szójabab jobb minőségi paramétereiben is megmutatkozott.